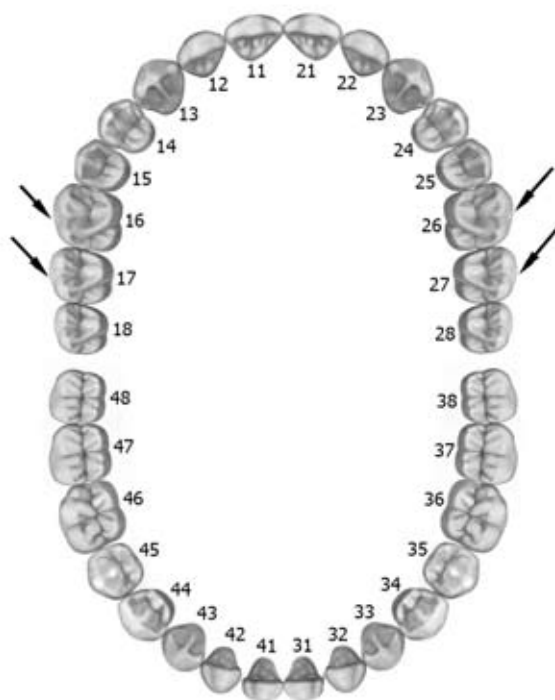

ΠΡΩΤΟΙ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΙ ΑΝΩ ΓΟΜΦΙΟΙ (16, 17-26, 27*)

* Ο άνω 3ος γομφίος μαζί με τον αντίστοιχο κάτω από τα δόντια με τις μεγαλύτερες μορφολογικές παραλλαγές στο φραγμό γι' αυτό και δεν είναι δυνατή η περιγραφή συγκεκριμένων μορφολογικών χαρακτηριστικών τους.

Στόχοι

Με το πέρας της άσκησης ο φοιτητής θα πρέπει να είναι ικανός να:

1. Περιγράφει τις βασικές μορφολογικές διαφορές μόνιμων άνω πρώτων και δεύτερων γομφίων καθώς και τις διαφορές τους από τα αντίστοιχα νεογιλά.
2. Αναγνωρίζει μόνιμους άνω πρώτους από δεύτερους γομφίους.
3. Αναγνωρίζει σωστά και λάθος μορφολογικά χαρακτηριστικά μόνιμων άνω πρώτων και δεύτερων γομφίων.
4. Αποδίδει με κέρωμα μέρος της μύλης του μόνιμου άνω πρώτου γομφίου.

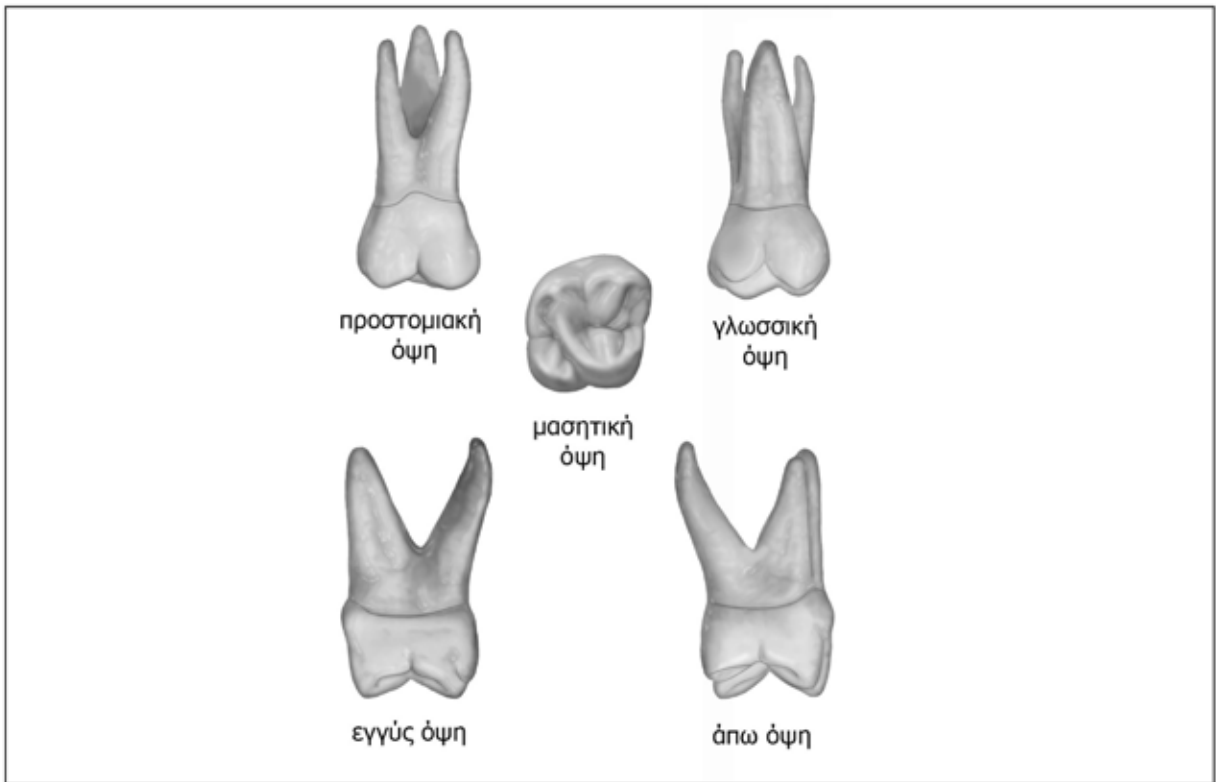
Εκπαιδευτική διαδικασία

- Επίδειξη μορφολογικών στοιχείων μόνιμων άνω πρώτων και δεύτερων γομφίων σε εκμαγεία.
- Εξάσκηση φοιτητών σε αναγνώριση αυτών των δοντιών μέσα από μια σειρά ομοιωμάτων δοντιών.
- Εξάσκηση φοιτητών με αναγνώριση, μέσα από εικόνες (φυσικός φραγμός και σκίτσα) σωστών και λάθος μορφολογικών στοιχείων στους μόνιμους άνω πρώτους και δεύτερους γομφίους.
- Απόδοση με κέρωμα των 2/3 της μύλης μόνιμου άνω πρώτου γομφίου (βλέπε DVD «Άνω πρώτος γομφίος»).

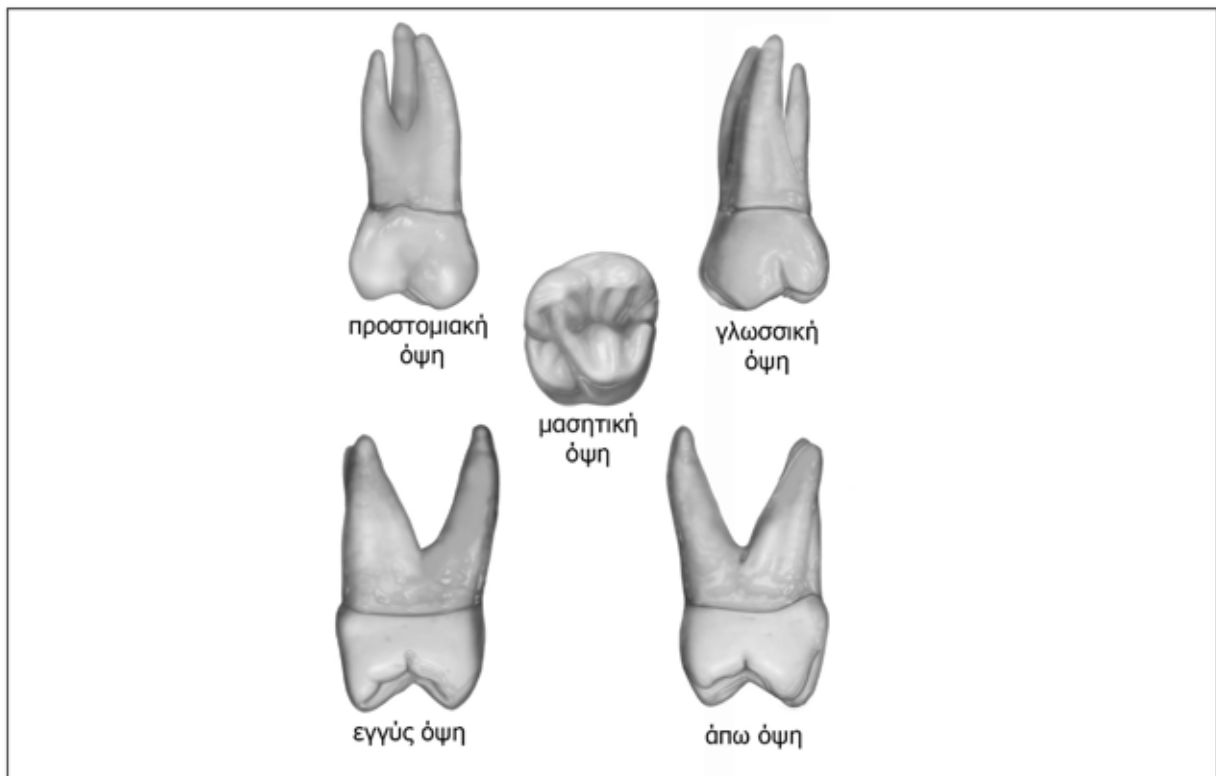
Εκπαιδευτικό υλικό

- Από το σύγγραμμα σελ 135-139, 144-148 και 152-157.
- Τα σημαντικά σημεία που περιγράφονται στη συνέχεια:
  - A. τα μορφολογικά στοιχεία του μόνιμου άνω πρώτου και δεύτερου γομφίου, καθώς και τις διαφορές των αντίστοιχων νεογιλών δοντιών,
  - B. τις χαρακτηριστικές συγκριτικές μορφολογικές διαφορές μόνιμων άνω πρώτων και δεύτερων γομφίων.
  - Γ. τα ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά των μόνιμων άνω πρώτων και δεύτερων γομφίων.

Άνω 1ος μόνιμος γομφίος

Άνω 2ος μόνιμος γομφίος

Άνω 1ος μόνιμος γομφίος

Προστομιακή επιφάνεια

Γλωσσική επιφάνεια

Εγγύς επιφάνεια

Άπω επιφάνεια

Μασητική επιφάνεια

Άνω 2ος μόνιμος γομφίος

Προστομιακή επιφάνεια

Γλωσσική επιφάνεια

Εγγύς επιφάνεια

Άπω επιφάνεια

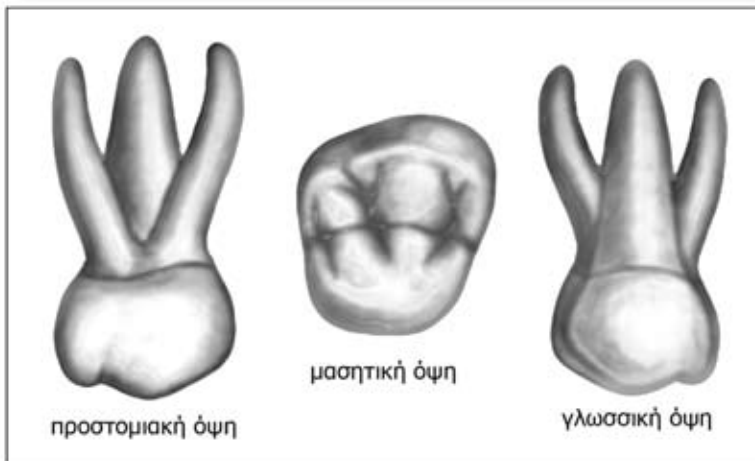
Μασητική επιφάνεια

A1. Συγκεντρωτικός πίνακας με τα σημαντικά μορφολογικά στοιχεία άνω πρώτων και δεύτερων μόνιμων γομφίων ανά επιφάνεια

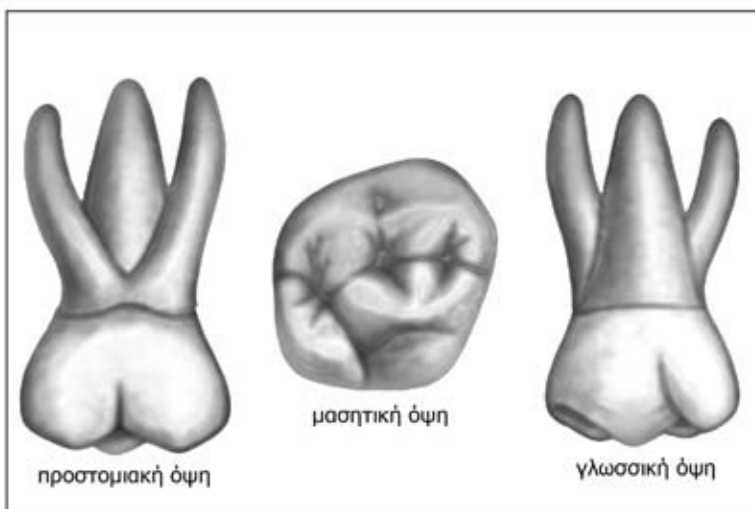
	Πρώτος γομφίος	Δεύτερος γομφίος
Προστομιακή επιφάνεια	<ul style="list-style-type: none"> • Λεία και κυρτή • Παρειακή αύλακα • Παρειακό βοθρίο 	<ul style="list-style-type: none"> • Λεία και κυρτή • Παρειακή αύλακα
Γλωσσική επιφάνεια	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή • Συχνά φύμα Carabelli 	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή
Εγγύς επιφάνεια	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή 	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή
Άπω επιφάνεια	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή 	<ul style="list-style-type: none"> • Κυρτή
Μασητική επιφάνεια	<ul style="list-style-type: none"> • Τέσσερα φύματα • Ρομβοειδές περίγραμμα μύλης • Τρία βοθρία • Μία κεντρική αύλακα • Λοξή ακρολοφία 	<ul style="list-style-type: none"> • Τέσσερα φύματα • Ρομβοειδές περίγραμμα μύλης • Τρία βοθρία • Μία κεντρική αύλακα • Λοξή ακρολοφία
Ρίζα	<ul style="list-style-type: none"> • Τρεις ρίζες (εγγύς παρειακή, άπω παρειακή, υπερώια) 	<ul style="list-style-type: none"> • Τρεις ρίζες (εγγύς παρειακή, άπω παρειακή, υπερώια)

A2. Διαφορές άνω πρώτων και δεύτερων νεογιλών γομφίων από τους αντίστοιχους μόνιμους

	Προστομιακή επιφάνεια	Γλωσσική επιφάνεια	Εγγύς επιφάνεια	Άπω επιφάνεια	Ρίζα
1ος νεογιλός γομφίος vs μόνιμος	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερη κυρτότητα • Αυχενική περίσφιξη • Φύμα Zuckerkandl 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερη κυρτότητα • Στενότερη κατά 1/3 από την προστομιακή 	<ul style="list-style-type: none"> • Στενότερη μασητική τράπεζα • Τραπεζοειδές σχήμα • Δεν υπάρχει η λοξή επιμήκης αύλακα 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχουν αξιοσημείωτες μορφολογικές διαφορές 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερος διαχωρισμός των ριζών
2ος νεογιλός γομφίος vs μόνιμος	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερη κυρτότητα 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερη κυρτότητα 	<ul style="list-style-type: none"> • Στενότερη μασητική τράπεζα 	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχουν αξιοσημείωτες μορφολογικές διαφορές 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλύτερος διαχωρισμός των ριζών

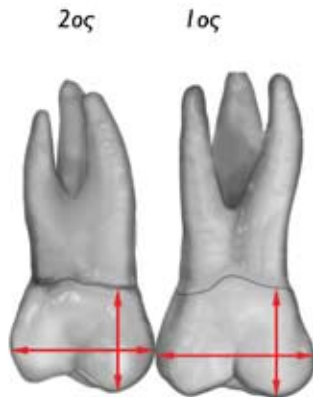
Άνω 1ος νεογιλός γομφίος

Άνω 2ος νεογιλός γομφίος

Β. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΩ ΠΡΩΤΩΝ-ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΓΟΜΦΙΩΝ

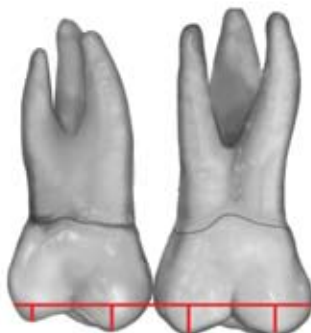
ΠΡΟΣΤΟΜΙΑΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

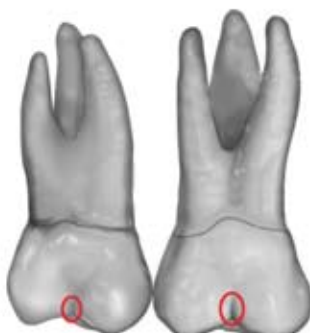
1) Η μέγιστη εγγύς-άπω και αυχENO-μασητική διάσταση της μύλης του 1ου γομφίου είναι μεγαλύτερες του 2ου.

2) Το άπω παρειακό φύμα του 1ου γομφίου είναι περίπου ίσο (εγγύς-άπω διάσταση) με το εγγύς παρειακό του, ενώ στον 2ο γομφίο, το άπω παρειακό είναι μικρότερο του εγγύς.

3) Στον 1ο γομφίο, τα εγγύς και άπω παρειακά φύματα είναι ισοϋψή, ενώ στον 2ο γομφίο το άπω έχει μικρότερο ύψος από το εγγύς.

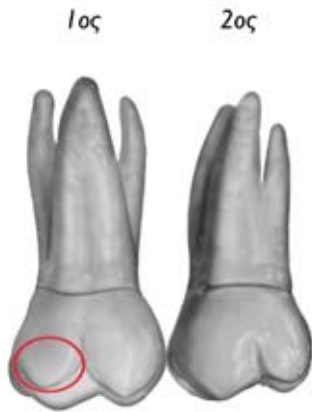

4) Η παρειακή αναπτυξιακή αύλακα:

- εντοπίζεται περισσότερο προς τα άπω στον 2ο γομφίο σε σχέση με τον 1ο,
- έχει μικρότερο μήκος (αυχENO-μασητικό) στον 2ο γομφίο σε σχέση με τον 1ο,
- καταλήγει συνήθως σε βοθρίο (παρειακό βοθρίο) στον 1ο γομφίο.

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

- 5) Στον 1ο γομφίο, συχνά, υπάρχει κι ένα πέμπτο φύμα, εντοπιζόμενο στη γλωσσική επιφάνεια (φύμα Carabelli), στοιχείο που δεν απαντάται στον 2ο.

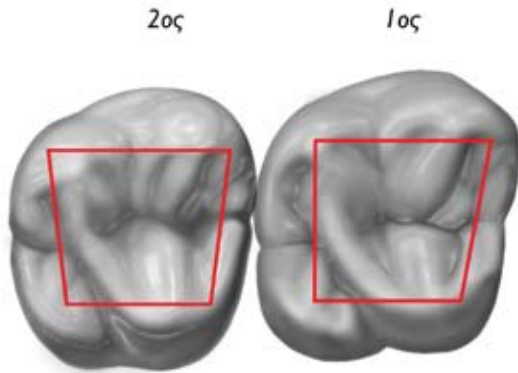
- 6) Το άπω-γλωσσικό φύμα στον 1ο γομφίο είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τον 2ο.
Τα δύο γλωσσικά φύματα είναι σχεδόν ισούψη στον 1ο γομφίο, ενώ στον 2ο γομφίο, το άπω γλωσσικό είναι κοντότερο του εγγύς.

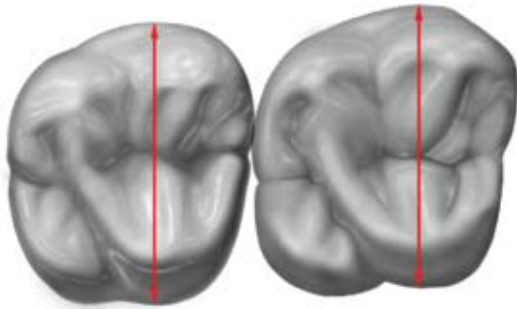
- 7) Η γλωσσική αύλακα στον 1ο γομφίο έχει μεγαλύτερο μήκος (αυχeno-μασητική διάσταση) σε σχέση με τον 2ο.

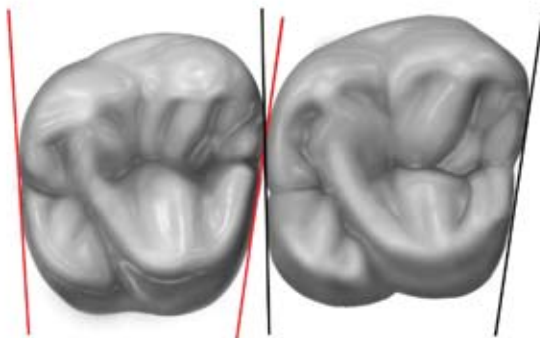
ΜΑΣΗΤΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ

- 8) Το περίγραμμα της μασητικής επιφάνειας του 1ου και 2ου γομφίου έχει σχήμα τετράγωνο προς ρομβοειδές.

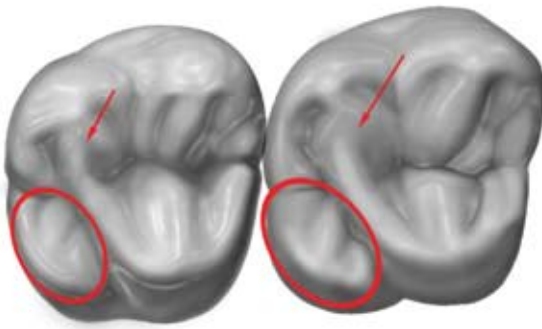
- 9) Η μέγιστη παρειο-γλωσσική διάσταση της μύλης του 1ου και 2ου γομφίου είναι περίπου ίσες.

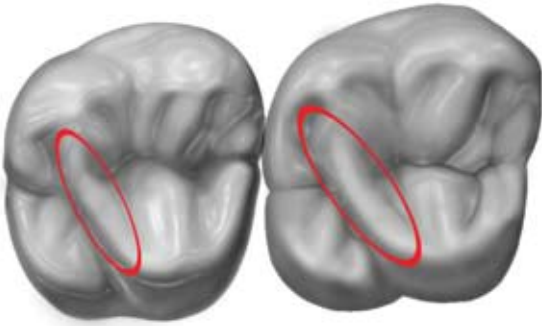
- 10) Οι όμορες επιφάνειες στον 2ο γομφίο συγκλίνουν έντονα γλωσσικά, ενώ αυτό συμβαίνει λιγότερο στον 1ο.

2ος

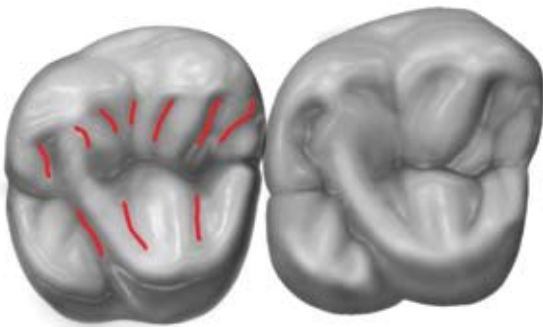
1ος

- 11) Στον 2ο γομφίο, τα δύο εγγύς φύματα (εγγύς-παρασιακό και εγγύς-γλωσσικό) είναι περίπου ίδιου μεγέθους με τα αντίστοιχα φύματα στον 1ο γομφίο, ενώ τα άπω φύματα (άπω-παρασιακό και άπω-γλωσσικό) είναι μικρότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα φύματα του 1ου (στο σκίτσο σημειώνονται τα άπω φύματα).

- 12) Η λοξή ακρολοφία είναι πιο ανεπτυγμένη στον 1ο γομφίο σε σχέση με τον 2ο.

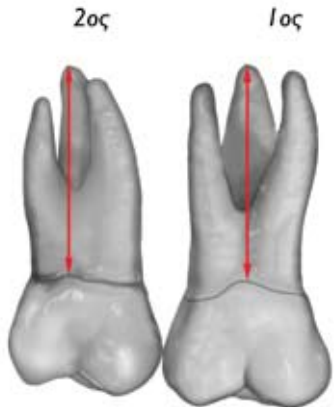

- 13) Η μασητική επιφάνεια του 1ου γομφίου έχει μικρότερο αριθμό από δευτερεύουσες (συμπληρωματικές) αύλακες σε σχέση με τον 2ο.

ΡΙΖΑ

1ος γομφίος: Έχει τρεις ρίζες, μια υπερώια και δύο παρειακές.

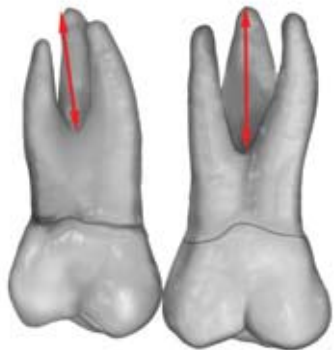
2ος γομφίος: Έχει τρεις ρίζες, μια υπερώια και δύο παρειακές, όπως και ο 1ος γομφίος, αλλά λιγότερο αποκλίνουσες.

14) Το μήκος των ριζών στον 1ο και 2ο γομφίο είναι περίπου ίσο.

15) Ο εγγύς-άπω διαχωρισμός των ριζών είναι μεγαλύτερος στον 1ο γομφίο έναντι του 2ου.

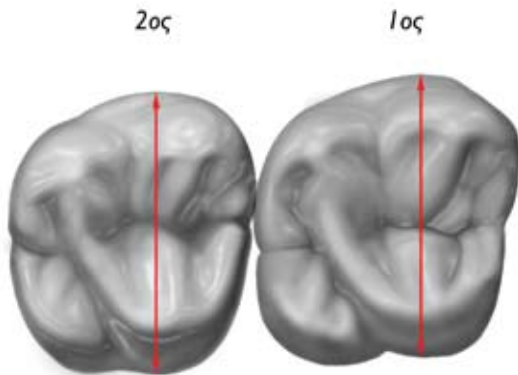

16) Ο 2ος γομφίος έχει άπω κλίση των ριζών, ενώ στον 1ο υπάρχει σχεδόν ευθυασμός.

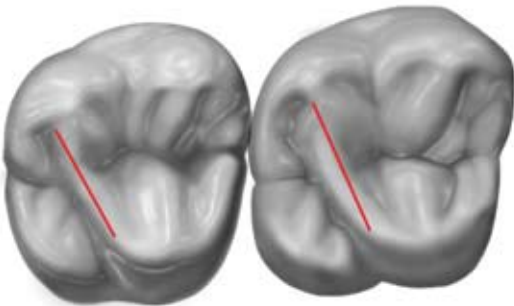

17) Η απόσταση μεταξύ της αυχενικής γραμμής και του διαχωρισμού των ριζών είναι μεγαλύτερη στον 2ο γομφίο έναντι του 1ου.

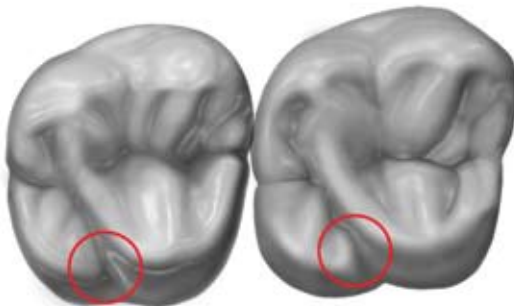
Γ. ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΩ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΓΟΜΦΙΩΝ

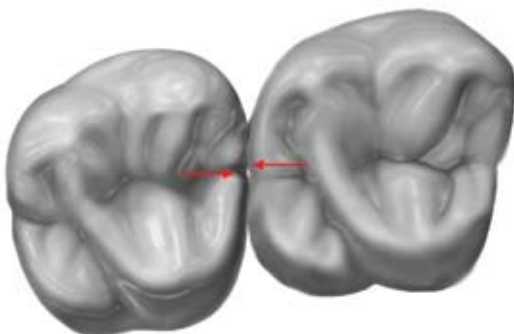
- 1) Ο 1ος και ο 2ος γομφίος έχουν τη μεγαλύτερη μέγιστη παρειο-γλωσσική διάσταση μύλης σε σχέση με κάθε άλλο δόντι του φραγμού.

- 2) Η λοξή ακρολοφία αποτελεί χαρακτηριστικό μόνο των άνω γομφίων.

- 3) Η παρουσία της άνω-γλωσσικής αύλακας είναι χαρακτηριστικό του 1ου και 2ου άνω γομφίου.

- 4) Το σημείο επαφής του 1ου και 2ου γομφίου εντοπίζεται στο κέντρο της παρειο-γλωσσικής και μασητικο-αυχενικής απόστασης των ομόρων επιφανειών.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ-ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΕΡΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥΣ

• ΜΑΣΗΤΙΚΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΝΩ 1ου ΓΟΜΦΙΟΥ

1. Απόδοση της αυχενοκοπτικής διάστασης της μύλης **(1)***
2. Απόδοση της εγγύς-άπω διάστασης, όλου του ελλείποντος τμήματος της μύλης **(1)**
3. Απόδοση του σχήματος του περιγράμματος της μασητικής επιφάνειας **(1)**
4. Απόδοση του σχήματος των όμορων ακρολοφιών **(1)**
5. Απόδοση των παρειακών και γλωσσικών φυμάτων **(1)**
6. Απόδοση των επικλινών επιπέδων όλων των φυμάτων **(2)**
7. Απόδοση των βοθρίων, των πρωτογενών και δευτερογενών αυλάκων **(1)**
8. Απόδοση της κυρτότητας της παρειακής και γλωσσικής επιφάνειας, του ελλείποντος τμήματος της μύλης **(1)**

Πρόσθετα, για το κέρωμα του γόμφιου: λεία επιφάνεια κεριού χωρίς ύπαρξη κενοτόπιων και τα παρακείμενα δόντια του εκμαγείου να είναι καθαρά από κεριό **(1)**

* Βαθμός αξιολόγησης κάθε κριτηρίου. Το άθροισμα της βαθμολογίας όλων των κριτηρίων είναι 10.

ΠΡΟΣΟΧΗ. Για την αυτοαξιολόγησή σας μπορείτε να συμβουλευέστε:

- Το σύστοιχο δόντι του εκμαγείου σας
- Τα σκίτσα του Εργαστηριακού Οδηγού
- Τα ομοιώματα επίδειξης δοντιών που βρίσκονται στο τραπέζι εργασίας
- Τα ομοιώματα επίδειξης δοντιών που βρίσκονται στο τραπέζι εργασίας